

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ONTDEKKEN

Sectie Genealogie

Ing. F.C.A.J. Baltus
secretaris
T. +31-621271797
E. secr-sg@fredbaltus.nl

UITNODIGING

Activiteit: Presentatie “Wat voert hij in zijn schild” door René Vroomen

Wanneer: Donderdag 16 mei 2019 om 20:00 uur

Locatie: Cultuurhuis dr. Edith Stein, Plats 1, Echt

Sittard, 6 mei 2019

Aan de leden van de Sectie Genealogie van het Koninklijk LGOG,

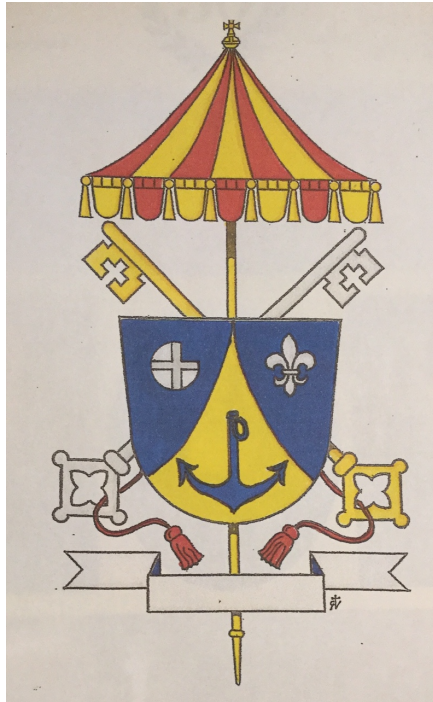
Het bestuur van de Sectie Genealogie, nodigt u uit voor de bovengenoemde presentatie aansluitend aan de Algemene Ledenvergadering van de sectie.

HET ONTWERPEN, REGISTREREN EN GEBRUIK VAN FAMILIEWAPENS

De heraut kon in de middeleeuwen verklaren wat iemand in zijn schild voerde. Er zat een wereld van symboliek achter en een lange traditie. Maar heden ten dage stelt menigeen er prijs op een familiewapen te voeren. De spreker zal zowel ingaan op de geschiedenis, als op de wijze waarop een eigen familiewapen tot stand kan komen. Eenvoudig gezegd houdt de hedendaagse heraldicus zich bezig met de kennis van en regels voor wapens als kentekens, die onderscheid moeten maken tussen families of gemeenschappen.

Heraldiek is nu de wetenschap die het ontstaan, de ontwikkeling en het gebruik van het wapenschild bestudeert. Naast de ca. 600 adellijke wapens zijn er ruim 95.000 familiewapens in de Nederlanden bekend.

Wapens zijn gekleurde, meestal erfelijke of blijvende kentekens van een familie of gemeenschap. De wapenschilden zijn het erfelijk symbool van één bepaald geslacht. Ze zijn doorgaans symbolisch en opgebouwd uit verschillende delen; zoals bijvoorbeeld de familienaam, het beroep, het land van herkomst, huis of elementen uit de natuur.

Het gebruik van wapenschilden dateert al van uit de vroege middeleeuwen. Het blazoën was niet alleen voorbehouden aan de adel, maar werd ook door bisdommen, abdijen, steden, dorpen en voornamen families gevoerd, om bijvoorbeeld de maatschappelijke positie en onafhankelijkheid te onderstrepen.

Voor het voeren van een bestaand familiewapen dient men (bloed)verwant te zijn van het geslacht die dat wapenschild voert. Voor burgers geldt dat iedereen het vrije recht heeft om een familiewapen te voeren.

Als er geen historisch wapen wordt gevonden kan de familie alsnog een (laten) ontwerpen en registreren. Het complete wapen dient volgens de internationale regels van de heraldiek te zijn ontworpen en mag niet door een andere (gelijksnamige) familie worden gevoerd. Elk wapen is uniek!

Er wordt door overheden nog veel gebruik gemaakt van heraldische kentekens. Provincies, gemeenten en

waterschappen hanteren heraldische wapens in hun huisstijl, op bezittingen of als markering van hun grenzen.

De gemeentewapens in de 19^e eeuw waren vaak een weergave van het schepensbankzegel met het wapenschild van de lokale heer en de patroonheilige van de plaatselijke parochie. Ook later zijn de wapens van de fusiegemeenten samengesteld uit historische elementen van de oude gemeentewapens.

Sinds 1815 moesten alle gemeenten in het Koninkrijk der Nederlanden bij decreet van Koning Willem I hun wapenschild laten registreren bij de Hoge Raad van Adel of een verzoek indienen voor een nieuw gemeentewapen. Na een positief advies van de Raad werden dan de nieuwe wapens bij Koninklijk Besluit verleend.

Nog steeds laten malafide bureautjes genealogen met andermans veren pronken. Er bestaat een levendige windhandel in stambomen en familiewapens. Niets vermoedende onderzoekers worden zonder gedegen studie met het verkeerde blazoën op gezadeld.

Doordat het gebruik van symbolen op wapens ver in de tijd terug gaat, kan de vraag of iemand een familiewapen voert alleen pas worden beantwoord nadat er gedegen onderzoek naar de familiegeschiedenis is verricht.

Het Nederlands College Heraldiek NGV en het Vlaams Heraldisch College FV bestrijden deze wildgroei en zien er scherp op toe dat bij de burgerlijke wapens alles volgens de regels verloopt. Bestaande en nieuwe wapens worden door de beide Colleges van Herauten getoetst en geregistreerd in een wapenregister, waarna het gepubliceerd wordt in een van de tijdschriften.

Levende heraldiek betreft het ontwerpen en registreren van wapens, bijv. als een genealogie is voltooid. Hiermee houdt de Sectie Heraldiek van de NGV en in het bijzonder het Nederlands College Heraldiek zich mee bezig.

De lezing van de heer Vroomen uit Echt gaat in op de achtergronden en de gebruiken van het voeren van een familiewapen en de heraldische regels die daarbij spelen.

U krijgt in de lezing een handreiking hoe u kunt achterhalen of uw voorouders een familiewapen voerden, wat de achtergronden van de betreffende wapens zijn en hoe u een nieuw ontwerp voor een wapen kunt laten registreren. Verder krijgt men aanwijzingen voor het ontwerpen van een eigen wapen en wordt de weg gewezen bij het zoeken van relevante heraldische gegevens.

De genealogie van de familie is de belangrijkste basis van een verantwoord familiewapen, zowel bij oude wapens als voor een nieuw te ontwerpen wapen.

Als u hierover vragen wilt stellen, neem dan de gegevens van uw onderzoek mee. Belangstellenden die een familiewapen bezitten kunnen dit meenemen om te laten beoordelen op hun "Kunst of Kitsch" waarde.

Over de spreker: René Vroomen

Spreker is voorzitter van het Nederlands College Heraldiek NGV, dat de registratie van familiewapens in de NGV en de Hollandse Vereniging voor Genealogie "Ons Voorgeslacht" verzorgt en adviseert over nieuwe wapens.

Voorzitter van de Limburgse Commissie Heraldiek en Banistiek SG-KLGOG, de Werkgroep Heraldiek van de Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch en adviseur van het Heraldisch College Familiekunde Vlaanderen.